

Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες

Οδηγός του πολίτη για το νέο
σύστημα αξιολόγησης αναπηρίας

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Περιεχόμενα

---

1 . Το νέο Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας	4
2. Κέντρα Αξιολόγησης Αναπηρίας και βήματα της διαδικασίας αξιολόγησης	6
3. Τα οφέλη από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης	13
4. Συνοπτικά	14

/01.

Το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας

Τα προγράμματα και οι υπηρεσίες ένταξης και αποκατάστασης των πολιτών με αναπηρίες σε όλους τους τομείς της ζωής τους, πρέπει να βασίζονται σε μια πολυθεματική αξιολόγηση των αναγκών και των δυνατοτήτων τους. Αυτό απαιτεί και η Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (Άρθρο 26).

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει εκδώσει ένα επιστημονικό εγχειρίδιο για την αξιολόγηση της αναπηρίας, των αναγκών και των δυνατοτήτων κάθε ανθρώπου και το συστήνει για χρήση σε όλα τα κράτη. Είναι η Διεθνής Ταξινόμηση της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας και της Υγείας και φέρνει μια νέα προσέγγιση στην αντιμετώπιση της αναπηρίας.

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχεδίασε και εφαρμόζει ένα νέο Σύστημα για την Αξιολόγηση της Αναπηρίας, που βασίζεται στη Διεθνή αυτή Ταξινόμηση.

Στόχος του νέου Συστήματος είναι η επιστημονική και αντικειμενική αξιολόγηση και πιστοποίηση της αναπηρίας ενός ατόμου και των αναγκών και δικαιωμάτων του για κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες όπως επιδόματα, κατ' οίκον φροντίδα, υποστηριζόμενη διαβίωση, απασχόληση, υποστηρικτικές υπηρεσίες κ.α.

Απώτερος στόχος είναι η αξιολόγηση, αφού λάβει υπόψη όλα τα κοινωνικά, ιατρικά και άλλα δεδομένα του ατόμου, τις δικές του απόψεις για την κατάσταση αναπηρίας και τις ανάγκες του και την αντικειμενική και ανεξάρτητη γνώμη των αξιολογητών, να καταλήγει σε έναν ολοκληρωμένο εξατομικευμένο κατάλογο δικαιωμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης περιλαμβάνοντας τόσο τις κοινωνικές παροχές όσο και μια σειρά υπηρεσιών ένταξης, αποκατάστασης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής του κάθε ατόμου με αναπηρία.

Με σεβασμό προς την αξιοπρέπεια του ατόμου που αντιμετωπίζει κινητική, άλλη σωματική, οπτική, ακουστική, νοητική ή ψυχική αναπηρία, αξιολογούνται και περιγράφονται οι καταλληλότερες παρεμβάσεις υποστήριξής του και βελτίωσης του περιβάλλοντος του, που θα ενισχύσουν την κοινωνική ενσωμάτωσή του.

/02.

Κέντρα Αξιολόγησης Αναπηρίας

Λειτουργούν τρία Κέντρα Αξιολόγησης Αναπηρίας παγκύπρια.

Το Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας Λευκωσίας, το οποίο λειτούργησε πρώτο το 2013, στεγάζεται στο κτήριο του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, στη Λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' 67, στα Λατσία.

Το Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας Λεμεσού, το οποίο εξυπηρετεί τις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, στεγάζεται στο ισόγειο του κτηρίου Hyper Tower, στην οδό Αποστόλου Ανδρέα 11, στη Μέσα Γειτονιά.

Το Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας Λάρνακας, το οποίο εξυπηρετεί τις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, βρίσκεται στη γωνία της οδού Ακροπόλεως 25 και Χανίων στο Μενεού.

Και τα τρία Κέντρα διαθέτουν σύγχρονες και προσβάσιμες υποδομές, οι οποίες έχουν εξοπλιστεί με όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διενέργεια των αξιολογήσεων, από ειδικά εκπαιδευμένους συνεργάτες του Τμήματος, Ιατρούς και Επαγγελματίες Αποκατάστασης, δηλαδή Φυσιοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές, Λογοθεραπευτές και Ψυχολόγους.

/03.

Βήματα στη Διαδικασία Αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης ξεκινά με την παραλαβή από το εκάστοτε Κέντρο Αξιολόγησης της παραπομπής αξιολόγησης από την κάθε αρμόδια υπηρεσία:

- Υπηρεσίες και Κοινωνικές Παροχές του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες: Επιδόματα και άλλες Κοινωνικές Παροχές, Υποστηριζόμενη Διαβίωση, Μικρές Μονάδες Αυτοεργοδότησης, Απασχόληση με Στήριξη, Δελτίο Στάθμευσης, Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας κ.α.,
- Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας για Αναπηρικό Επίδομα Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος,
- Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για Κατ'οίκον Φροντίδα,
- Διορίζονται όργανα στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα για υποψήφιους για διορισμό,
- Υπουργείο Παιδείας για Τελειόφοιτους Μονάδων και Ειδικών Σχολείων.

— Βήμα 1: Παραπομπή για Αξιολόγηση

Από την κρατική υπηρεσία, στην οποία υποβάλλει ο πολίτης αίτηση για κοινωνική παροχή ή υπηρεσία, παραπέμπεται στο Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας για αξιολόγηση. Δηλαδή ο πολίτης δεν υποβάλλει ξεχωριστή αίτηση για αξιολόγηση.

— Βήμα 2: Επικοινωνία από Κέντρο για προετοιμασία της αξιολόγησης

Λειτουργός του Κέντρου επικοινωνεί με τον αιτητή για να τον ενημερώσει για τη διαδικασία αξιολόγησης και για τυχόν έγγραφα, τα οποία υπολείπονται (ιατρικές εκθέσεις, εκθέσεις θεραπειών κλπ.) ώστε να ετοιμαστεί ο φάκελος αξιολόγησης.

Το Κέντρο αποφασίζει ποιες ειδικότητες Ιατρών / Επαγγελματιών Αποκατάστασης είναι οι καταλληλότερες για τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης ανάλογα με τα ιατρικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του αιτητή.

Όταν όλα είναι έτοιμα, ο πολίτης ειδοποιείται να προσέλθει σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα, στο Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας.

— Βήμα 3: Προέλευση στο Κέντρο

Την ημέρα αξιολόγησης γίνεται υποδοχή του πολίτη στο Κέντρο και του επεξηγείται ξανά η διαδικασία.

— Βήμα 4: Διαδικασία Αξιολόγησης Αναπηρίας και Άλλων Αναγκών

Προσέρχεται στην Αίθουσα Αξιολόγησης Αναπηρίας, όπου οι Ιατροί ή και οι επαγγελματίες αποκατάστασης, που έχουν ήδη μελετήσει τον φάκελο αξιολόγησης με όλα τα στοιχεία και δεδομένα του, τον εξετάζουν, του υποβάλλουν διάφορες ερωτήσεις για την κατάσταση της καθημερινότητάς του ώστε να ακούσουν τη δική του άποψη, συζητούν και τον ενημερώνουν για διάφορα βοηθήματα, παροχές ή υπηρεσίες που θα τον υποστηρίξουν και ενδεχομένως δεν γνώριζε και αξιολογούν την κατάστασή του, στα πεδία των σωματικών λειτουργιών, των σωματικών δομών, της δραστηριότητας και συμμετοχής, που τον αφορούν. Η αξιολόγηση διαρκεί περίπου 20 –30 λεπτά ή και 60 λεπτά, ανάλογα με τον σκοπό αξιολόγησης. Ακολουθώς συμπληρώνουν το κατάλληλο Πρωτόκολλο Αξιολόγησης Αναπηρίας ή και των Αναγκών Κατ'όικον Φροντίδας ή Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ή Ικανότητας για Εργασία, το αντίστοιχο ολοκληρωμένο Πόρισμα Αξιολόγησης και τη Γνωμάτευση Απονομής Δικαιωμάτων.

— Βήμα 5:

Γνωστοποίηση αποτελεσμάτων αξιολόγησης

Ο πολίτης ενημερώνεται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης τού γνωστοποιούνται και αποχωρεί από το Κέντρο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του γνωστοποιούνται από την Υπηρεσία στην οποία υπέβαλε την αίτησή του για κοινωνικές παροχές ή υπηρεσίες.

— Βήμα 6:

Δικαίωμα ένστασης και επαναξιολόγησης

Αν ο πολίτης διαφωνεί με τα αποτελέσματα τότε έχει το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση και να επαναξιολογηθεί στο Κέντρο Αξιολόγησης από διαφορετικής σύνθεσης Επιτροπή Αξιολόγησης.

— Βήμα 7:

Παραλαβή Έκθεσης Πορίσματος Αξιολόγησης Αναπηρίας

Με την ολοκλήρωση της αξιολογητικής διαδικασίας, ο πολίτης παραλαμβάνει την Έκθεση του Ολοκληρωμένου Πορίσματος Αξιολόγησης Αναπηρίας, ή και των Αναγκών Κατ'οίκον Φροντίδας ή Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ή Ικανοτήτων για Εργασία, στα οποία αναγράφεται κατά πόσο έχει πιστοποιηθεί αναπηρία, ο τύπος και η έκταση της αναπηρίας και η περίοδος ισχύος του πορίσματος. Επίσης εφόσον έχει υποβληθεί αντίστοιχη αίτηση, πιστοποιούνται οι ανάγκες για κατ'οίκον φροντίδα, για υποστηριζόμενη διαβίωση ή οι δυνατότητες για απασχόληση.

Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνεται ο κατάλογος απονομής δικαιωμάτων, σύμφωνα με τον οποίο ο πολίτης ενημερώνεται για ποιες κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες έχει κριθεί δικαιούχος.

/03.

Τα οφέλη από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης

- Σε ένα σύγχρονο και προσβάσιμο περιβάλλον αξιολογείται με επιστημονικό και αντικειμενικό τρόπο και με σεβασμό προς την αξιοπρέπειά του.
- Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης λαμβάνει γνώση για βοηθήματα και υπηρεσίες που υπάρχουν και που μπορούν να διευκολύνουν τη ζωή του και να μειώσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει στην καθημερινότητά του.
- Με μια αξιολόγηση λαμβάνει πόρισμα για πολλές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες που μπορεί να δικαιούται.
- Το πόρισμα αξιολόγησης που λαμβάνει ο πολίτης στο τέλος της διαδικασίας αποτελεί επίσημη κρατική πιστοποίηση της αναπηρίας του.
- Το Κέντρο Αξιολόγησης Αναπηρίας, αποτελεί ένα νέο σημείο αναφοράς, για την υποστήριξη του και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του.

/04.

Συνοπτικά

Αναπηρία δεν είναι μόνο η βλάβη σε κάποια λειτουργία ή σε κάποιο μέρος του σώματος. Τα εμπόδια που υπάρχουν στο περιβάλλον και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει το άτομο με αναπηρία στην πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή του στην κοινωνία σε ίση βάση με τους υπόλοιπους πολίτες, είναι μέρος της αναπηρίας και είναι το ίδιο σημαντικά και ουσιώδη στο νέο Σύστημα Αξιολόγησης της Αναπηρίας.

Γι' αυτό το νέο Σύστημα εξετάζει και το πόσο μπορεί ή όχι το άτομο:

- να συμμετέχει σε κάθε καθημερινή δραστηριότητα
- να αισθάνεται καλά
- να φροντίζει τον εαυτό του

Έτσι ώστε:

- να αξιολογηθεί με δίκαιο και αντικειμενικό τρόπο
- να μην ταλαιπωρηθεί και να τύχει σεβασμού
- να λάβει όποιες κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες δικαιούται
- να ενημερωθεί και να αλλάξει το περιβάλλον του ώστε να διευκολυνθεί και να βελτιωθεί η ζωή του.

Επικοινωνία:

- **ΚΕΝΤΡΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ**

Διεύθυνση επισκέψεων:

Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες,
Λεωφόρος Μακαρίου III 67, 2220 Λατσία Λευκωσία

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες,
1430 Λευκωσία Τ.Θ. 12833 Τ.Τ. 2253 Λατσία
Τηλ.: 22815015 | Τηλεομοιότυπο: 22482310

- **ΚΕΝΤΡΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ - ΠΑΦΟΥ**

Διεύθυνση επισκέψεων:

Αποστόλου Ανδρέα 11, Hyper Tower, Καταστ. 1, 4007 Μέσα Γειτονιά, Λεμεσός

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Τ.Θ. 70801, 3803 Λεμεσός
Τηλ.: 25729131

- **ΚΕΝΤΡΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ**

Διεύθυνση επισκέψεων:

Ακροπόλεως 25 & Χανίων, 7000 Μενεού, Λάρνακα

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Τ.Θ. 43241, 7565 Κίτι, Λάρνακα
Τηλ.: 24 205 975
E-mail: info@dsid.mlsi.gov.cy

Ωράριο εξυπηρέτησης: 8:00-15:00